

DÜZENSİZ GEÇİŞLER BÜLTENİ 11- KASIM 2018

ÖZET:

-Kasım 2018'de İzmir Dikili Denizköy ve Muğla Bodrum Aspat'ta gerçekleşen denizden düzensiz geçiş olaylarında 4'ü çocuk 7 kişi hayatını kaybetmiştir.

-Kasım ayında Türkiye Cumhuriyeti Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince denizden düzensiz geçiş sırasında 1.187 kişi yakalanmış/kurtarılmıştır. Bu sayı 2018 yılı boyunca, 11 aylık süreçte kaydedilen en düşük sayıdır. Ekim 2018'de kaydedilen sayıya göre %63,2'lik bir azalma söz konusudur.

-Kasım 2018'de Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince yakalanan/kurtarılan kişiler arasında en büyük grubu Ağustos ayından itibaren gözlemlendiği gibi Afganistanlılar oluşturmaktadır. İkinci büyük grup Suriyelilerdir, üçüncü grup ise Filistinlilerdir.

-Kasım 2018'de Sahil Güvenlik birimlerince yakalanan/kurtarılan kişilerin kıyılara göre dağılımına bakıldığında yılın önceki aylarından farklı olarak İzmir Seferihisar'ın ilk sırada olduğu görülmektedir. İkinci sırada Çanakkale Ayvacık bulunmaktadır. İzmir Çeşme'den çıkış yapan kişi sayısı önceki aylara göre oldukça düşüktür.

- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) verilerine göre Kasım 2018'de 2.075 kişi Yunanistan adalarına düzensiz geçiş yapmıştır. Bu sayının Ekim 2018'e göre %49 oranında azaldığı gözlemlenmiştir. Haziran ve takip eden aylarda olduğu gibi Kasım ayında da Yunanistan adalarına geçiş yapanlar arasında en büyük grubu Afganistanlılar oluşturmuştur. Kasım 2018'de Ekim ayı dışındaki aylardan farklı olarak en çok geçiş yapılan ada Sisam olmuştur.

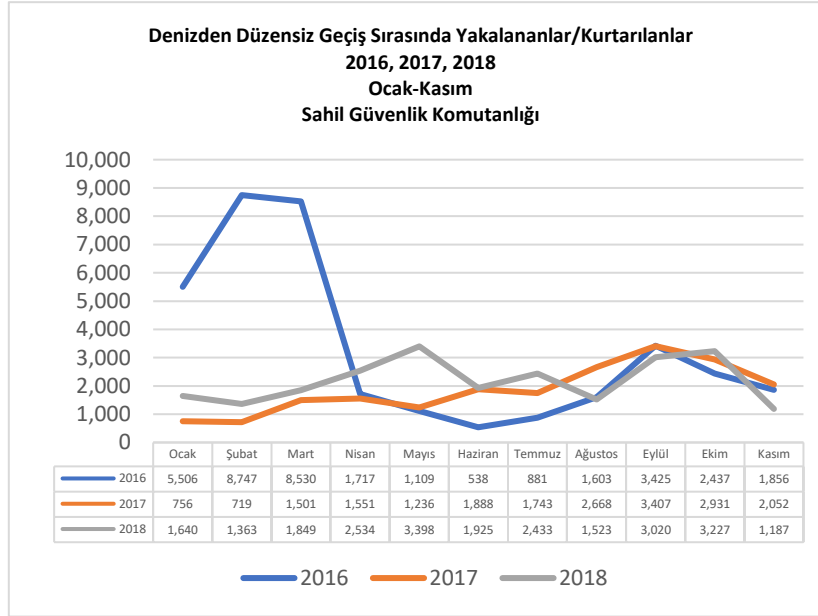
-Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre Kasım 2018'de Türkiye'ye düzensiz giriş sırasında 12348 kişi yakalanmıştır. Bu kişilerin 10.723'ü güney ve doğu sınırlarında, 1625'i ise batı kara sınırlarında yakalananlardır. Güney ve doğu kara sınırlarında kaydedilen yakalanan kişi sayısı 11 aylık dönemdeki en düşük sayıdır.

-TSK günlük verilerine göre Kasım ayında Türkiye'den düzensiz çıkış sırasında yakalanan kişi sayısı ise 4787'dir. 90 kişi güney, doğu ve kuzeydoğu sınırlarında 4697 kişi ise batı kara sınırlarında yakalanmışlardır.

- Ulusal basına yansıyan haberlere göre Kasım 2018'de 63'ü Bulgaristan'dan, 16'sı Yunanistan'dan olmak üzere toplam 79 kişi Türkiye'ye geri itilmiştir. Bu kişilerin arasında büyük çoğunluğu sırasıyla Pakistanlılar ve Afganistanlılar oluşturmaktadır. Geri itme olaylarının birinde 14 kişinin Yunanistan polisince insanlık dışı muameleye maruz bırakıldıkları belirtilmiştir.

DENİZDEN DÜZENSİZ GEÇİŞLERE İLİŞKİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI VERİLERİ

2016, 2017 ve 2018 yıllarında ilgili aralıkta (Ocak-Kasım) Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılan kişilerin sayıları ve bu sayıların aylara göre dağılımı grafikteki gibidir:

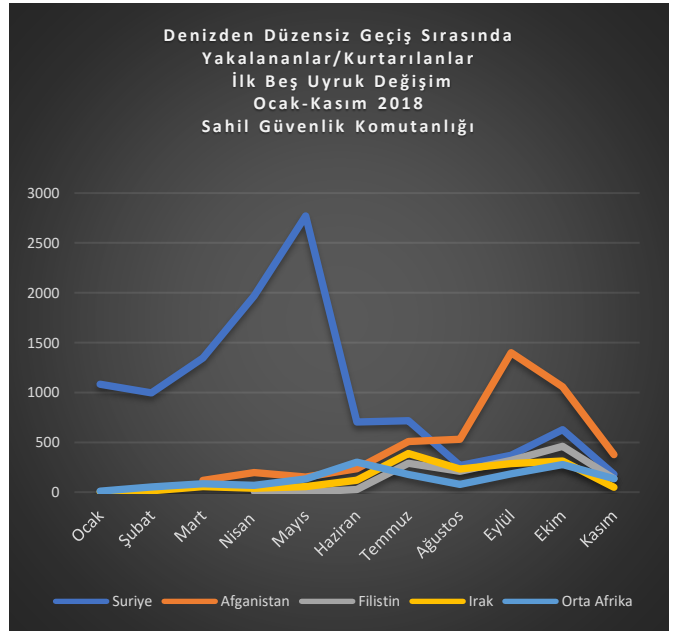
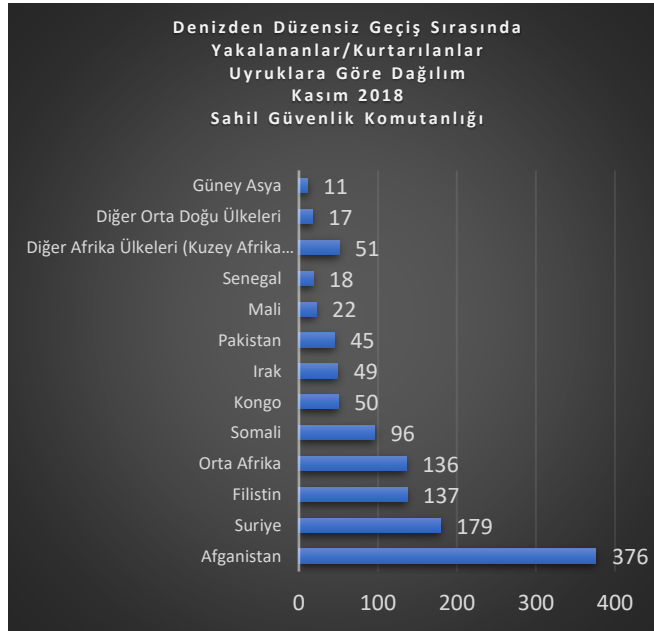
Grafik 1: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre denizden düzensiz geçiş sırasında yakalananların ve kurtarılanların sayısının 2016, 2017 ve 2018 yılları Ocak-Kasım döneminde aylara göre dağılımları.

Grafikte 2016, 2017 ve 2018 Kasım ayları karşılaştırıldığında en düşük sayının Kasım 2018'de kaydedildiği görülmektedir. Kasım 2018'de kaydedilen yakalanan/kurtarılan kişi sayısı 2016 Kasım sayısından %36, 2017 Kasım sayısından ise %42 azdır.

Kasım 2018'de yakalanan/kurtarılan kişi sayısı, 2018 yılında, on bir aylık süreçte kaydedilen en düşük sayıdır. Ekim 2018'e göre %63,2'lik bir azalma söz konusudur.

Uyruklar:

Sahil Güvenlik Birimlerince Kasım ayında yakalanan/kurtarılan kişilerin beyan ettikleri uyruklara göre dağılımları ve sayıları ve yakalanan/kurtarılanlar arasında öne çıkan beş uyruktan insanların sayısının yıl içindeki değişimi şöyledir:

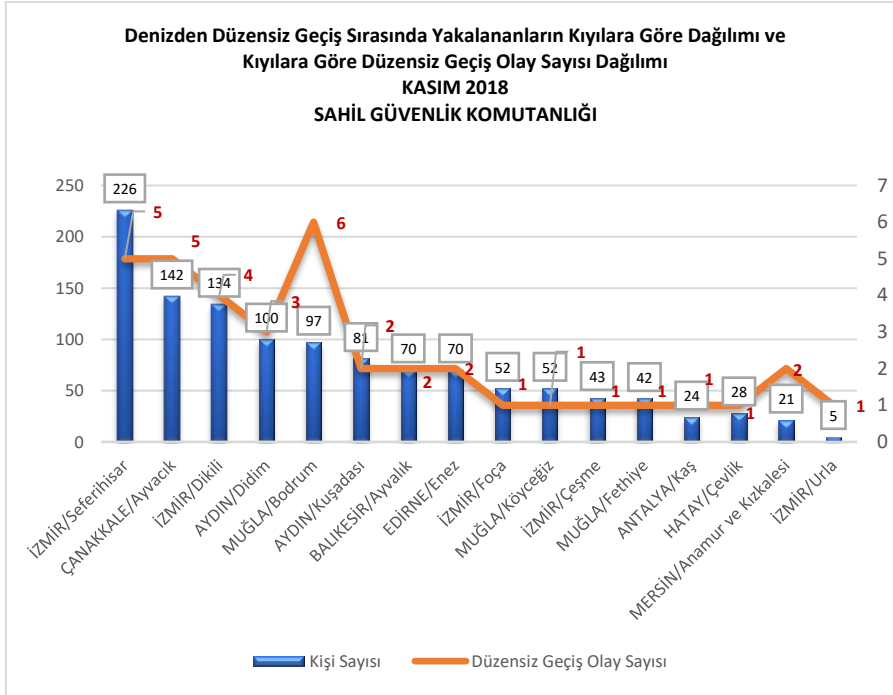

Grafik 2 ve 3: Kasım 2018'de denizden düzensiz geçiş sırasında Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince yakalanan/kurtarılanların beyan ettikleri uyruklara göre dağılımları ve en büyük grupları oluşturan ilk beş uyruğun yıl içindeki değişimi

Kasım 2018'de, Sahil Güvenlik Birimlerince yakalanan/kurtarılanlar arasında Ağustos ayında bu yana olduğu gibi en büyük grubu Afganistanlılar oluşturmakta, ikinci sırada Suriyeliler bulunmaktadır. Üçüncü büyük grup Filistinlilerdir. Önceki aylardan farklı olarak Iraklıların sayısında yakalanan/kurtarılan kişi sayısındaki genel azalmayla paralel olmayan keskin bir düşüş gözlemlenmiştir. Yakalanan/kurtarılan sayısındaki genel azalmaya karşın Somalilerin ve Pakistanlıların sayısında artış olduğu gözlemlenmektedir.

Kıyılar:

Kasım 2018’de yakalanan/kurtarılan kişilerin çıkış yaptıkları kıyıya göre dağılımları ve kıyılarda görülen düzensiz geçiş olay sayıları dağılımı aşağıdaki grafikteki gibidir:

Grafik 4: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre Sahil Güvenlik Birimlerince Kasım 2018’de denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılanların çıkış yaptıkları kıyıya göre dağılımları ve kıyılarda görülen düzensiz geçiş olay sayıları

Kıyıların sıralaması geçen aylarla karşılaştırılmalı olarak değerlendirildiğinde 2018 yılında ilk defa İzmir Seferihisar’ın en çok kişinin çıkış yaptığı kıyı olduğu ve İzmir Çeşme’den çıkış yapan kişi sayısının ilk kez bu kadar az olduğu görülmektedir. Ayrıca, 2018’de ikinci kez Hatay Samandağ Çevlik’te düzensiz geçiş olayı gerçekleşmiştir. Edirne Enez’de 2018 yılı içerisinde gerçekleşen dördüncü ve beşinci olay Kasım ayı içerisinde kaydedilmiştir. Yanı sıra Kasım 2018’de güney kıyılarında gerçekleşen olay sayısının arttığı gözlemlenmektedir. Önceki aylarda olduğu gibi Muğla Bodrum’dan çıkış yapan kişi sayısı görece az olmakla birlikte bu kıyıda gerçekleşen düzensiz geçiş olay sayısı yüksektir, bu durum bu kıyıda kullanılan araçların kapasiteleri çeşitlilik arz eden araçlar olmasından kaynaklanıyor olabilir.

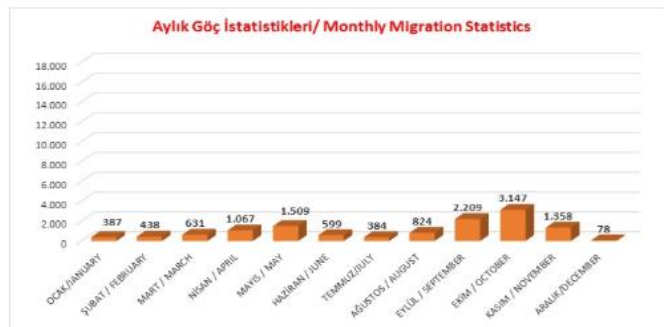
Düzensiz geçiş olaylarında kullanılan araç çeşitliliği bakımından genel olarak geçen aylarla benzer bir dağılım olduğu Ege kıyılarında daha çok lastik bot kullanılırken Güney Ege ve Akdeniz’de yelkenli, fiber tekne ve sürat teknesi gibi daha çeşitli araçların kullanıldığı görülmektedir. Ancak Kasım 2018’de önceki aylardan farklı olarak, sınırlı sayıda olmakla birlikte İzmir kıyılarında da fiber tekne ve yelkenli gibi araçlara rastlanmıştır.

Denizden düzensiz geçişler sırasında ölümler:

Kasım 2018’de İzmir Dikili Denizköy ve Muğla Bodrum Aspat’ta gerçekleşen düzensiz geçiş olayları sırasında **4’ü çocuk 7 kişi hayatını kaybetmiştir**. 2016 Kasım ayında denizden düzensiz geçiş sırasında hayatını kaybeden kişi sayısı 6, Kasım 2017’de ise 4’tü. En yüksek sayının 2018 Kasım’da kaydedildiği görülmektedir.

Kıyı illerinde karada yakalamalar:

Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre Kasım 2018’de 1.358 kişi Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlik birimlerinin ortak müdahaleleri sonucunda yakalanmıştır. 2018 yılı içerisinde yakalananların Ocak-Kasım dönemi için aylara göre dağılımı şöyledir:

Şekil 1: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre 2018’de Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlik birimlerince gerçekleştirilen müşterek yakalamalar.

Kaynak: <https://www.sg.gov.tr/baskanliklar/harekat/faaliyet-istatistikleri/duzensiz-goc-istatistikleri.html>

Kasım 2018’de gerçekleştirilen Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlik ortak operasyonları sırasında 18, Sahil Güvenlik birimlerince ise 16 organizatör yakalanmıştır.

Yanı sıra, Kasım ayında yapılan günlük basın taramalarından elde edilen bilgilere göre, kıyı illerinde yakalananlar arasında en çok Afganistanlılara rastlanırken onları Filistinliler izlemektedir. Ayrıca, yakalananlar arasında Orta Afrika, Kongo, Eritre ve İran uyruklu kişiler de bulunmaktadır.¹

¹ <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/balikesir/merkez/edremitte-23-afgan-kacak-ile-1-organizator-yak-41031656>

<http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/izmir/dikili-ve-seferihisarda-111-kacak-gocmen-yakal-41006383>

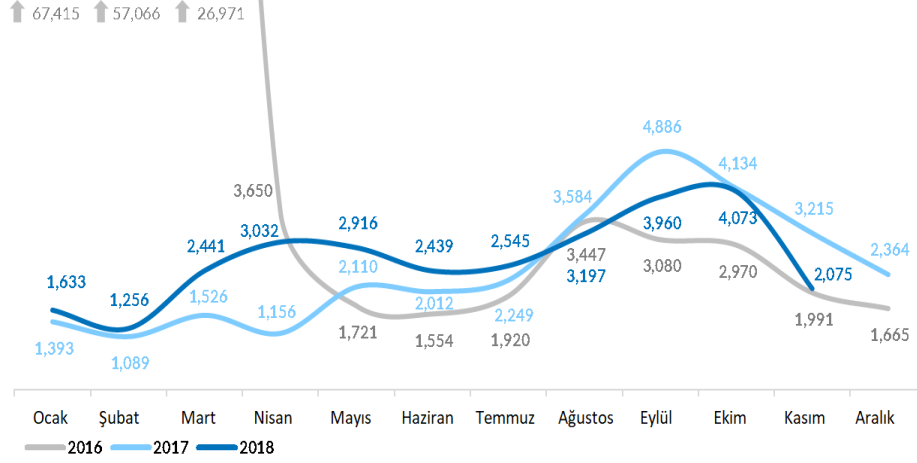
<http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/canakkale/bayramic/bayramicte-35-kacak-gocmen-yakalandi-5-insan-41030127>

<http://www.milliyet.com.tr/canakkale-de-57-multeci-yakalandi-canakkale-yerelhaber-3177764/>

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLER YÜKSEK KOMİSERLİĞİ (BMMYK) VERİLERİ

2016, 2017 ve 2018 yıllarında aylara göre Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapan kişi sayısı dağılımı ve aylara göre değişim şöyledir:

Aylara Göre Yunanistan'a Denizden Düzensiz Geçişler 2016-2017

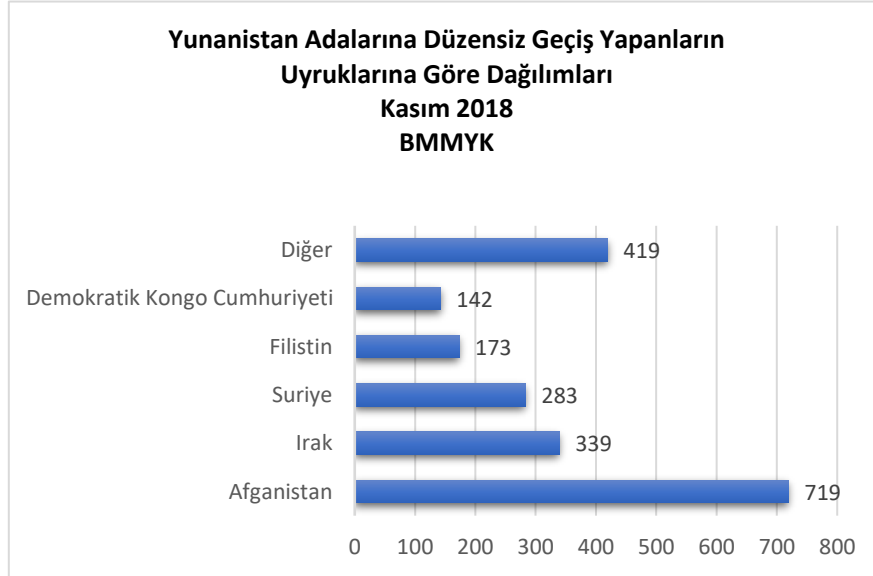

Şekil 2: BMMYK verilerine göre 2018, 2017 ve 2016'da Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapan kişi sayılarının aylara göre dağılımları

Kaynak: Greece Sea Arrivals Dashboard December 2018
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/67184>

BMMYK Kasım 2018 Gösterge Tablosunda yer alan verilere göre, 30 Kasım 2018 tarihi itibarıyla 29.567 kişi deniz yoluyla Yunanistan'a geçiş yapmıştır. Kasım ayında Yunanistan adalarına ulaşan kişi sayısı ise 2.075'tir. Bu sayıda Ekim ayına göre %49 oranında bir azalma söz konusudur. 2017 Ocak-Kasım dönemine göre 2018 yılının aynı döneminde %8'lik bir artış söz konusudur. Ancak Kasım 2018'de denizden düzensiz geçiş yapan kişi sayısı 2017 yılının Kasım ayında geçiş yapan kişi sayısından %35 düşüktür.

Kasım 2018'de Yunanistan adalarına düzensiz geçiş yapanların uyruklara göre dağılımı şöyledir:

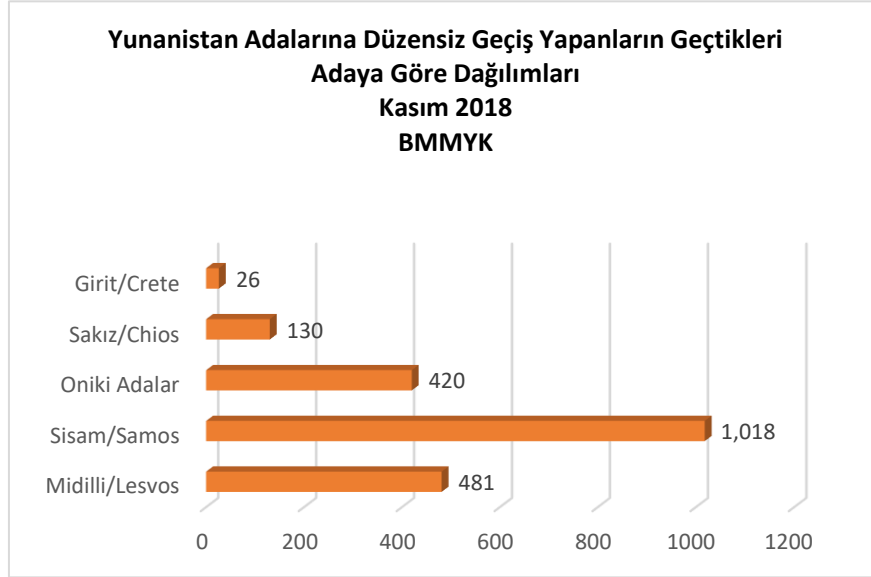

Grafik 5: BMMYK'nın aylık yayınladığı Gösterge Tablolarından alınan verilere göre Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapanların uyruklarına göre dağılımları

Kaynak: Greece Sea Arrivals Dashboards October 2018 and December 2018
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66695>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/67184>

Kasım ayında da Haziran ayından itibaren görüldüğü gibi Afganistanlılar Yunanistan adalarına geçiş yapanlar arasında en büyük grubu oluşturmaktadır. Ekim ayına göre sıralamada değişiklik olması, geçiş yapanların sayısındaki genel azalmaya karşın Filistinlilerin sayısında artış görülmesi ve Filistinlilerin dördüncü sırada olması nedeniyledir.

Kasım ayında geçiş yapanların geçtikleri adaya göre dağılımı ise aşağıdaki grafikteki gibidir:

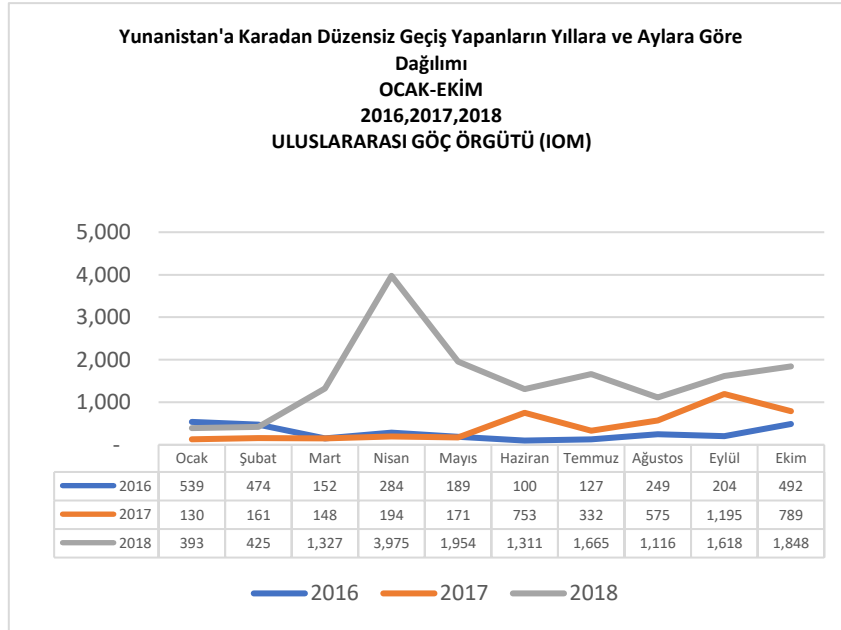
Grafik 6: BMMYK'nın aylık yayınladığı Gösterge Tablolardan alınan verilere göre Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapanların geçtikleri adaya göre dağılımları

Kaynak: Greece Sea Arrivals Dashboards October 2018 and December 2018
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66695>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/67184>

2018'de ilk defa Ekim ayında Midilli dışında bir ada, Sisam, en çok kişinin geçiş yaptığı ada olmuştur, Kasım ayında da bu durum devam etmiştir. Daha önce Mayıs ve Haziran aylarında geçiş olan Girit adasına Kasım ayında da 26 kişi geçiş yapmıştır. 11 aylık dönemde geçiş yapanların adalara göre dağılımında Midilli'ye ulaşanların büyük çoğunluğu Afganistanlılar, Suriyeli ve Iraklıların geçiş yaptığı ifade edilmektedir.²

Yunanistan'a ve Bulgaristan'a karadan geçişler:

Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından yayınlanan verilere göre, 2016, 2017 ve 2018'in ilk on aylık döneminde Yunanistan'a karadan düzensiz geçiş yapan kişi sayısının aylara göre dağılımı ve değişimi grafikte gösterildiği gibidir:

Grafik 7: IOM verilerine göre 2016, 2017 ve 2018 Ocak-Ekim döneminde Yunanistan'a karadan geçişlerin aylara göre dağılımı ve sayılardaki değişim

Kaynak: <http://migration.iom.int/europe?type=arrivals>
"Mixed Migration Flows To Europe Monthly Overview (October 2018)", s.1

2018'in on aylık (Ocak-Ekim) döneminde Yunanistan'a karadan düzensiz geçiş yapan kişi sayısı 15.632'dir. Karadan düzensiz geçişler Türkiye'den ve büyük oranda Meriç Nehri üzerinden yapılmaktadır. 2018 yılında on aylık dönemde karadan düzensiz geçiş yapan kişi sayısı 2016'nın aynı döneminde kaydedilen sayıdan 5,5 kat, 2017 sayısından ise 3,5 kat fazladır. Ekim 2018'de 1.848 kişi karadan düzensiz geçiş yapmıştır. Bu sayı 2018 yılı içerisinde kaydedilen üçüncü en büyük sayıdır.

IOM'un aylık yayınladığı "Mixed Migration Flows in The Mediterranean" raporunun Ekim 2018 sayısında verilen rakamlara göre 2018 yılı boyunca **Türkiye'den Bulgaristan'a** karadan düzensiz geçiş sırasında yakalananların sayısı, 247'dir.³

² <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/67184>

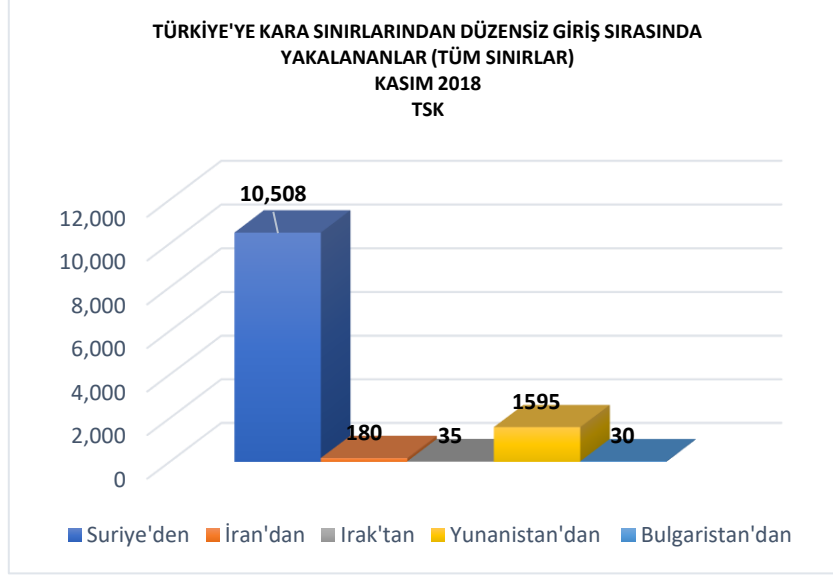
³ <http://migration.iom.int/reports/europe-%E2%80%94-mixed-migration-flows-europe-monthly-overview-october-2018?close=true>, s.24.

KARA SINIRLARINDAN DÜZENSİZ GEÇİŞLERE İLİŞKİN TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ (TSK) VERİLERİ:

Türk Silahlı Kuvvetleri verilerine göre Kasım 2018’de Türkiye’ye düzensiz giriş sırasında yakalananların sayısı, 12.348’dir. Bu kişilerin 10.723’ü güney ve doğu sınırlarında, 1625’i ise batı kara sınırlarında yakalanmıştır.

Kasım ayında Türkiye’den düzensiz çıkış sırasında yakalanan kişi sayısı 4787’dir. Bu kişilerden 2’si Gürcistan’a olmak üzere 90’ı güney, doğu ve kuzeydoğu sınırlarında 4697’si ise batı kara sınırlarında yakalananlardır.

Kasım 2018’de Türkiye’ye düzensiz giriş sırasında kara sınırlarında yakalananların geldikleri ülkeye göre dağılımları grafikteki gibidir:

Grafik 8: Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre kara sınırlarında Türkiye’ye düzensiz giriş sırasında yakalananların geldikleri ülkelere göre dağılımı
*TSK’nin günlük yayınladığı sayılarla haftalık bilgi notlarında verilen sayılar ve aylara ilişkin verdiği toplam sayılar farklılık arz edebilmektedir, dolayısıyla farklı kaynaklarda farklı sayılarla karşılaşılabılır. Burada kullanılan veriler günlük yayınlanan çizelgelerde verilen sayılara dayanmaktadır.

Kasım 2018’de güney ve doğu sınırlarından Türkiye’ye düzensiz geçiş sırasında yakalanan kişi sayısı 11 aylık dönemde kaydedilen en düşük sayıdır. Suriye’den düzensiz geçişler sırasında yakalananlara ilişkin yıl içerisinde kaydedilen en düşük sayı Kasım ayındadır. İran’dan geçişlerde de Mart sonrası aylarda kaydedilen en düşük sayı Kasım ayı sayıdır. Yunanistan’dan Türkiye’ye düzensiz geçişler sırasında yakalananlara ilişkin 11 aylık dönemde en yüksek sayı Kasım ayında kaydedilmiştir. Ekim ayına göre %20’lik bir artış söz konusudur. 2018 içinde dördüncü kez Bulgaristan’dan Türkiye’ye düzensiz giriş sırasında yakalananlar olmuştur.

Kasım 2018’de Türkiye’den düzensiz çıkış sırasında kara sınırlarında yakalananların geçmek istedikleri ülkeye göre dağılımları ise şöyledir:

Grafik 9: Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre tüm kara sınırlarında Türkiye’den düzensiz çıkış sırasında yakalananların geçmek istedikleri ülkelere dağılımı
*TSK’nin günlük yayınladığı sayılarla haftalık bilgi notlarında verilen sayılar ve aylara ilişkin verdiği toplam sayılar farklılık arz edebilmektedir, dolayısıyla farklı kaynaklarda farklı sayılarla karşılaşılabılır. Burada kullanılan sayılar günlük yayınlanan çizelgelerde verilen sayılara dayanmaktadır.

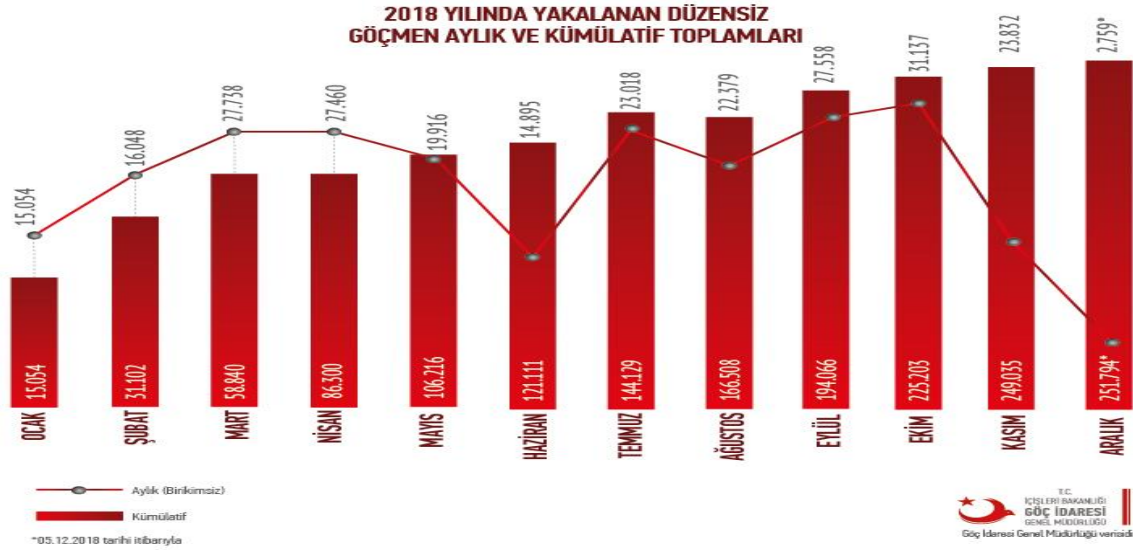
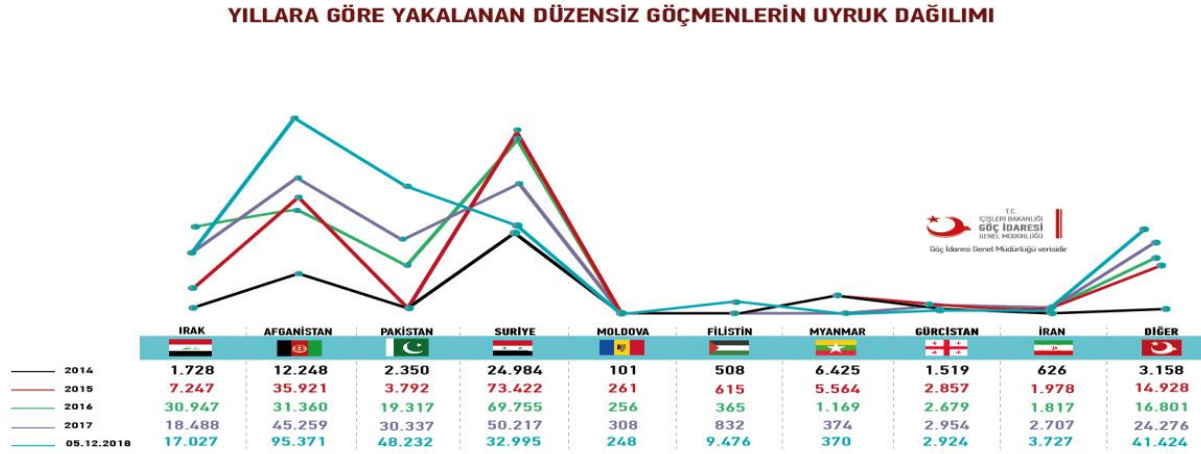
Batı kara sınırlarında Yunanistan’a düzensiz geçiş sırasında yakalanan kişi sayısında Ekim ayına göre ciddi bir değişiklik olmazken Bulgaristan’a düzensiz geçiş sırasında yakalanan sayısında %68 azalma olduğu gözlemlenmiştir. Kasım sayısı, Temmuz ayından sonra Bulgaristan’a düzensiz geçiş sırasında yakalananların sayısında görülen artış eğiliminin ardından kaydedilen en düşük sayıdır. Güney ve doğu sınırlarında düzensiz çıkış sırasında yakalananlar düşük sayılarda olmayı sürdürürken Kasım 2018’de İran’a geçiş sırasında yakalanan olmamıştır. 2018’de beşinci kez Gürcistan’a düzensiz geçiş sırasında yakalananlar olmuştur.

Basına yansıyan geri itme olayları:

Basına yansıyan haberlerden⁴ elde edilen bilgilere göre Kasım 2018’de; 63’ü Bulgaristan polisi, 16’sı Yunanistan polisi tarafından toplam 79 kişi Türkiye’ye geri itilmişlerdir. Bu kişilerin 36’sı Pakistan, 25’i Afganistan uyrukludur. Haberlerde yer alan bilgilere göre geri kalan 18 kişi Cezayir, Fas, Yemen, Filistin ve Fas uyruklu kişilerdir. Söz konusu geri itme olaylarında kişilerin değerli eşyalarının gasp edildiği ve insanların darp edildiği belirtilmektedir. Yanı sıra, haberlerde Yunanistan polisinin geri ittiği, Edine Uzunköprü Kiremitçi Salih köyünde köylülerin arazide fark ederek yardımcı oldukları 14 kişinin, insan onurunu zedeleyen daha ağır muamelelere maruz bırakıldığı, demir çubuklarla dövüldükten sonra giysileri çıkarılarak geri itildikleri ifade edilmiştir.

GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTATİSTİKLERİ

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün belirli periyotlarda güncellediği, Kasım 2018 verilerini de içeren düzensiz göçmenlere ilişkin grafikler şöyledir:

Şekil 3: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye’de yakalanan düzensiz göçmenlere ilişkin grafikler

Kaynak: http://www.goc.gov.tr/icerik6/duzensiz-goc_363_378_4710_icerik

⁴ <https://www.haberler.com/yunanistan-dan-gonderilen-kacaklari-silahla-11490780-haberi/>
<https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/64981528-avrupa-yolunda-dayak-yediler>
<http://www.hurriyet.com.tr/yerele-haberler/edirne/yunanistandan-gonderilen-gocmenler-polisler-d-41019446>
<https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/64544878-binlerce-kilometre-vol-geldiler-dayak-yyip-sinir-disi-edildilerbulgar-polisi-gocmenleri>
<https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/64492624-bulgar-polis-darp-edip-geri-yolladiavrupa-hayali-dayakla-bitiyor>
<https://www.bolgegundem.com/kirklarelinde-23-kacak-gocmen-yakalandi-599069h.htm>
<https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/64418578-yabanci-uyruklu-sahislara-bulgaristanda-darp-iddiasi#>

Grafikte yıllara göre dağılımları verilen uyrukların yanı sıra, Kasım 2018’de ulusal basında yer alan haberlerde güvenlik güçlerince, özellikle batı kara sınırında bulunan illerde yakalanan düzensiz göçmenler arasında önemli sayıda Bangladeş uyruklu kişiye de rastlanıldığı görülmektedir.⁵

⁵ <https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/30/vanda-138-duzensiz-gocmen-yakalandi>
<https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/29/edirne-310-duzensiz-gocmen-yakalandi>
<http://www.milliyet.com.tr/edirne-de-gocmen-kacakligi-operasyonlari-edirne-yerelhaber-3179281/>
<https://www.yeniakit.com.tr/haber/edirne-253-multeci-yakalandi-552208.html>
<http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/edirne/edirne-97-kacak-gocmen-yakalandi-41028450>
<https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/21/edirne-481-duzensiz-gocmen-yakalandi>
<https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/15/vanda-34-duzensiz-gocmen-yakalandi>